

[Baunsgaard.]

sagt det i dag, ikke fordi jeg vil fremhæve, at det er værre end så meget andet, men fordi forudsætningen for at modvirke inflation først og fremmest er, at vi påpeger svaghederne hos os selv og forsøger at vinde forståelse for de særlige problemer hos de andre, så vi kan komme bort fra det, der faktisk er det mest kendetegnende for det danske samfund og de enkelte gruppers opførsel i dag, at man stiller sig i hver sit hjørne med skyklapper på og stiller krav uden hensyn til, hvilken indflydelse kravene opfyldelse vil få på de andre grupper. Det er vist den væsentligste årsag til, at det kniber med at få den tilstrækkelige forståelse for, at vi skal have genskabt, stærkere end vi har det, den økonomiske balance.

Poul Dam: Det forslag, som er fremsat af det ærede medlem hr. Henry Christensen m. fl., består i virkeligheden af to dele, dels det saglige, som tilsyneladende spiller en underordnet rolle: den undersøgelse, der skal foretages, dels det mindre saglige: et angreb på den automatiske indtægtsregulering, som — i en underforstået formulering — i særlig grad skulle befordre inflationen.

Om en automatisk indtægtsregulering nu overhovedet i sig selv kan befordre inflation, er et noget indviklet spørgsmål, som jeg ikke skal spille tingets tid med. I hvert fald er det forholdsvis klart, at et forslag af denne art og opstilling ikke kan få vor tilslutning. Vi vil dog gerne være med til den tilsyneladende saglige del af forslaget om nedsættelse af et udvalg af sagkyndige, der skal foretage en undersøgelse af, hvorvidt der findes særlige danske inflationskilder. Jeg ved ikke, om det er, fordi vi skal patentere dem som særlig danske, eller fordi vi skal gøre noget ved dem.

I det store og hele kan jeg på mange måder holde mig til, hvad den højtærede økonomiminister sagde, ikke mindst om den automatiske lønregulering, men også til, hvad han fremførte om de ukendte ind-

komster, som jo er en ganske væsentlig del af det økonomiske klima, hvori inflationen opstår. Jeg er meget enig. Vi må i øvrigt have en forholdsvis høj profit her i landet, når det kan lade sig gøre at arbejde med det nuværende høje renteniveau. Det har jo tilsyneladende ikke i større udstrækning været hindrende for en mængde, delvis meningsløse investeringer i det private erhvervsliv.

Endelig må der vel også være andre danske inflationskilder end dem, der hidtil har været talt om. Der er vel også andre hellige køer end regeringens. Det er i hvert fald for os, der har beskæftiget os en lille smule med ejendomsbeskatningen, typisk, at venstre og de konservative ustandselig foreslår ejendomsbeskatningen nedsat og grundværdistigningen befriet for de byrder, som hidtil har været lagt på den, noget, der efter min og også mange andres mening kun kan virke inflationsfremmende.

For øvrigt er en snæver nationaløkonomisk forklaring vel næppe tilstrækkelig, når man taler om inflation. Her er i betydelig udstrækning tale om social-psykologiske forhold. Det er vel næppe, som tidligere nationaløkonomer troede, alene pengemængden, der er afgørende, men nok så meget hele tilliden til pengevæsenet. Det har jo vist sig, at det var tilliden til pengevæsenet, der var bristet i de tilfælde, hvor opsparingen forsvinder, og man kan vel nok fastslå, at tilliden til dansk pengevæsen er forholdsvis ringe i øjeblikket. Dette har forskellige årsager. Jeg skal komme tilbage til en enkelt senere.

Dette forhold fører bl. a. til det, man fra nogle sider ville betegne som kompensationsraseri. Dette kompensationsraseri er det nemt at sige onde ord om, men det er nok værd at huske, hvad der er årsagen dertil, nemlig en ganske velbegrunnet frygt for, at den økonomiske udvikling vil medføre, at man bliver stillet ringere ikke alene i forhold til andre, men også absolut set ringere, hvis man ikke holder sig fremme. Der er adskillige grupper, som med den